No. 4.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 14 Januarij. 1840

De BREDASCHE COURANT *verschijnt van* 1 *Januarij af, op den voet der reeds Provinciale Bladen, driemaal 's weeks, te weten:* Dingsdags, Donderdags *en* Zondags. *De Prijs van het nieuwe* Abonnement *is per drie maanden, franco per post door het Rijk* f 3,60, *en* f 3,25 *binnen de Stad Breda.*

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den Januarij.

Eergisteren avond heeft de deputatie uit de kamer der pairs het adres van antwoord aan den koning overgebragt. Deze heeft hoofdzakelijk daarop geantwoord, dat de gevoelens in het adres uitgedrukt, zijn hart met tevredenheid vervulden, dat de eendragt der staatsmagten de kracht der instellingen uitmaakte, en diegenen ontmoedigde die de bestaande orde van zaken zochten omver te werpen; de taal van de kamer der pairs bevestigde de medewerking die de koning van haar verwachtte en die zij in 's lands belang aan zijn gouvernement verleend had.

— In de kamer der gedeputeerden zijn gisteren de discussien over het adres begonnen. Vijf leden hadden zich laten inschrijven, om voor hetzelve het woord te voeren, en vier tegen het ontwerp. De heer *de la Grange* bestreed het ontwerp en werd door den heer *de la Sizeranne* beantwoord. De volgende spreker, *Desmousseaux de Givré*, verklaarde zich insgelijks tegen het ontwerp, en viel de ministers onder anderen aan over de strafvermindering aan *Barbes* verleend. De ministers van justitie en van binnenlandsche zaken voerden beiden daarna het woord; de eerste hield de eer dier strafverzachting aan den koning toe, doch verklaarde dat het ministerie de verantwoordelijkheid er van op zich nam; hij kondigde voorts aan, dat er maatregelen zouden genomen worden voor de reorganisatie van den staatsraad. De minister van finantien zocht in zijne rede te bewijzen dat het kabinet allezins parlementair was; hij rekende hetzelve het tot eene groote verdienste aan, dat het nieuwe kabinet met de ondersteuning van zekere bladen, die ten prijs daarvan belast waren, het gouvernement te verdedigen, opgehouden had.

In de zitting van heden hebben de heer *Champolé*, *de Sade* en *Odillon Barrot*, het adres bestreden, en de heeren *de Langrais* en *Duvergier de Hauranne* hetzelve verdedigd. De laatstgenoemde betreurde het, dat de leden die gezind waren het adres aan te nemen, onderling nog verdeeld waren; dit was het middel niet, om eene vaste meerderheid in de kamer daar te stellen. De heer *Odillon Barrot*, die na den heer *Duvergier de Hauranne* sprak, herhaalde zijne vroegere stellingen, dat hij eene nationale dijnastie verlangde, en tevens een parlementair gouvernement, zoo als hij dit naar zijne begrippen verstond; hij eindigde met een hevigen aanval op het ministerie. De minister *Villemain* beantwoordde zijne rede; hij was, zeide hij, steeds een voorstander geweest van een parlementair gouvernement, en tegen een gouvernement, waarin enkele personen het overwigt hadden. De heer *Salvandij* zocht daarna de hagchelijke gesteldheid, waarin zich het tegenwoordig ministerie volgens hem bevond, aan te toonen.

— Bij eene koninklijke ordonnantie zijn, op het rapport van den minister van Marine en kolonien, *Duperré*, weder onderscheiden bepalingen vastgesteld betrekkelijk de zedelijke en godsdienstige opvoeding en het beheer der slaven in de Fransche kolonien.

— Gisteren heeft in de kerk *Notre Dame* de plegtige begrafenis van den overleden Aartsbisschop van Parijs, den heer *De Quelen*, plaats gehad. De kerk was daartoe prachtig versierd. Eene plegtige lijkmis werd gezongen, nadat vooraf het lijk des Aartsbisschops in het kerkgebouw driemalen was rondgedragen. Het lijk lag in eene driedubbele kist; de buitenste was met violet fluweel bekleed, met gouden spijkers beslagen; over dezelve ling een met zilver gedurd doodkleed, waarop het Aartsbisschoppelijk gewaad lag, benevens de mijter en het kruis door twee kamerdienaars des Aartsbisschops achter het lijk gedragen werden; na de mis en tervijl het *requiem* gezongen werd, werd de kist in het grafgewelf in de kerk neergelaten. Behalve een talrijken stoet van geestelijken en eene groote schaar van volk, waren de leden van het institut, met deszelfs directeur, den heer *Dupin* aan het hoofd, bij de plegtigheid tegenwoordig; dit was overigens het eenige geconstitueerde ligchaam dat dezelve bijwoonde. Voor den grootzegel bewaarder, minister van eerediënst, was eene plaats gereed gehouden, doch hij is niet verschenen. — De *Constitutionnel* vermeent, dat de bisschop van Arras tot Aartsbisschop van Parijs zal benoemd worden.

— De *Moniteur Parisien* vermeldt heden, dat het gouvernement rapporten van den maarschalk *Valée* van den 31sten December, ontvangen heeft, bevestigende de in de beide vorige telegraphische depêches vermelde voordeelen op een korps infanterie en 1500 ruiters van *Abd-el-kader* behaald. Als een gevolg van dit gevecht werdt vermeld, dat thans het kamp van Bidah bevrijd was van de nabijheid der talrijke vijandelijke tirailleurs, die sedert lang de gemeenschap in den omtrek belemmerden.

De *Moniteur Algérien* van den 26sten houdt eene legerorde van den maarschalk *Valée*, volgens welke de troepen in de provincie Algiers voorloopig verdeeld worden in twee divisiën en eene reserve. De laatste staat onder de bevelen van den generaal *Damrémont*. Het bevel over de beide divisiën is voorloopig opgedragen aan de generaal *Baudicourt* en *Rostolan*.

— Het lid van de kamer der afgevaardigden, *Jouffroy*, heeft dezer dagen een vlugschrift uitgegeven over de staatkunde van Frankrijk in Afrika. Hij beschouwt daarin kortelijk de onderscheidene stelsels van bezetting en beheer; en draagt ten slotte een nieuw stelsel van algeheele bezetting voor, in onderscheid uit het militair oogpunt, tevens in betrekking op de godsdienstige en burgerlijke gesteldheid en de handelbelangen. De schrijver brengt hulde aan de zorg van den heer *Molé* voor de Afrikaansche bezittingen, en prijst het bestuur van den maarschalk *Valée*.

— Onze bladen nemen uit de Engelsche het berigt over, dat de Britsche gouverneur van Mauritius Sir *Nicolay* vervangen is door Sir *L. Smith*, hetwelk de genoegdoening zou zijn van het Britsch gouvernement aan het Fransche, voor den hoon de Fransche vlag en de beleediging den Fransch zee-kapitein op gemeld eiland aangedaan.

— Men heeft dezer dagen gesproken, vijf een uitvoerigen eigenhandigen brief dien de koning aan den heer Guizot, te geschreven hebben. De aanleiding daartoe had gegeven het jongste werk des heeren *Guizot* over het leerstelsel de geschriften van *Washington*, waarvan de heer Guizot een exemplaar aan den koning ten geschenke had gezonden. De koning had dit werk niet alleen met groote belangstelling gelezen, maar zijne opmerkingen bij de lezing op het papier gebragt en den hoofdinhoud daarvan aan den heer *Guizot* in een brief medegedeeld, die evenzeer van 's konings grondige kennis en juist oordeel getuigde, als hij vleiend was voor den schrijver van het bedoelde werk.

— De berigten uit Spanje houden niets anders omtrent het berigt der doodelijke ziekte van *Cabrera*. Velen twijfelen hetzelve in twijfel, op grond der heerschende partijdigheid van het blad (*l'Eco del Arragon*) die deze tijding vermeld heeft.

— Ter beurze van heden waren gepetoerd 5pCt. 111,80; 3pCt. 80,70; Nap. r. 103,00; Sp. Ardoins 25 ½; Passive 6%; Rom. L. 102.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 10den Januarij.

Z. M. de Koning van Beijeren heeft den graaf *van Seinsheim*, een zeer ijverig Katholiek, tot president der tweede kamer van de Stendenvergadering benoemd.

— De standen van het groot hertogdom Baden zijn tegen het begin van Maart bijeen geroepen.

— Z. M. de koning van Wurtemberg heeft een nieuw dienstonderscheidingsteeken ingesteld, waarop aanspraak hebben alle die in Wurtembergsche dienst een veldtogt hebben mede gemaakt. Men rekent dat 25000 personen hunne regten op dit onderscheidingsteeken zullen kunnen doen gelden.

— Volgens de jongste berigten uit Bologna en Ferrara is de schade door de overstroomingen in de legatien aangerigt nog veel grooter dan men aanvankelijk gedacht had. Alleen om de straten en de grondslagen der bruggen te herstellen zou eene som van 500,000 scudi benoodigd zijn. Zekere plaats Bondena was geheel vernield. In Ravenna moeten alle straten en bruggen hersteld worden, waartoe wel 200,000 scudi vereischt werden. Men hoopte dat de regering de landlieden voor een jaar van de grondbelasting zou ontslaan.

— Te Venetie heeft men in den nacht van den 5den op den 6den December een der hoogste vloeden gehad die men zich bij menschengedenken herinneren kon; de geheele stad met de eilanden Estuario en Chiozza waren overstroomd geworden, en groote schade daardoor veroorzaakt.

— In brieven uit Konstantinopel van den 18den December heet het dat de jongst aldaar ontvangen tijdingen uit Alexandrie vrij ongunstig luiden, inzonderheid ten aanzien van de heerschende ontevredenheid onder de manschap der turksche vloot, die men dagelijks vreesde dat tot eene uitbarsting zou komen. Men geloofde niet dat de Pacha het tot de aanwending van dwangmiddelen tegen hem zou laten komen, wanneer de mogendheden slechts eenmaal met kracht doortastenden en de pacha overtuigd werd, dat men in Europa bepaald was overeengekomen over de begrenzing van zijn gebied, en zijne tolerantie betrekking tot de Porte, en besloten was het vastgestelde door te zetten. In Syrie was de rust nog niet hersteld en de schatkist in weerwil der aanzienlijke verkoopen van de voorhandene graan altijd nog ledig. Het gedrag der Europesche consuls jegens den onderkoning was zeer terughoudend; de fransche consul de heer *Cochelet*, gaf zich alle moeite om *Mehemed* tot moed en volharding aan te sporen.

De jongste berigten uit Konstantinopel spreken van eene nieuwe poging die de fransche gezant, de heer *de Pontois*, had beproefd, om de Porte over te halen regtstreeksche onderhandelingen met *Mehemed-Ali* aan te knoopen; doch zijne poging was mislukt.

— Uit Jassy wordt van den 20sten December geschreven: Volgens tijdingen uit zuidelijk Rusland komen er in de landstreken die aan de Zwarte zee liggen, dagelijks meer troepenafdeelingen aan. Inzonderheid zijn er in de omstreken van Odessa, Nikolajew en Sebastopol zooveel troepen bijeenverzameld, dat er binnen weinig dagen gemakkelijk 50,000 man troepen zouden kunnen ingescheept worden. Aan transportmiddelen schijnt het ook niet te ontbreken, want zonder de keizerlijke marine in rekening te brengen, zijn er in den laatsten tijd in de voornaamste havens der Zwarte zee, zooveel handels- en transportschepen verzameld, dat men op den 12den December in de haven van Odessa alleen, er niet minder dan 500 telde. Al deze toerustingen moeten voornamelijk strekken, om *Mehemed-Ali* in toom te houden, indien zijne eer- en heerschzucht hem zoover wegsleepte dat hij zich aan de billijke schikkingen der Europesche mogendheden niet onderwierp.

BELGIE.

BRUSSEL, den 11den Januarij.

Men zegt dat de buitengewone zending naar Londen, bij gelegenheid van het huwelijk der britsche koningin, zal opgedragen worden aan den graaf *de Ribeaucourt*, een aanverwant van den graaf *de Merode*.

— De baron *J. de Rothschild* is Vrijdag van hier naar Parijs teruggekeerd. Het *Commerce belge* zegt: „Men zegt dat hij gedurende zijn verblijf alhier verscheidene koerieren uit Holland en Frankrijk ontvangen heeft; dat hij menigvuldige conferentien met den minister van financien en den Nederlandschen gezant, den heer *Falck* gehad heeft."

— Gedurende het voorgaande jaar zijn te Gent geboren 3,404 kinderen, waaronder 717 onechte; er stierven 2719 personen; 696 huwelijken werden er gesloten; eene echtscheiding had er plaats.

— Sedert eenigen tijd worden door de stoomboten van Ostende en Antwerpen aanzienlijke hoeveelheden eijeren, kippen en ander gevogelte van Douvres en Londen aangevoerd. Reizigers van Londensche kooplieden in eetwaren, trekken tegenwoordig overal het land door, om den noodigen voorraad op te koopen tegen het aanstaande huwelijk van koningin *Victoria*. De prijs der eijeren en van het gevogelte stijgt dan ook met lederen dag.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den Januarij.

Uit 's Hagen schrijft men van gisteren:

Vrijdag l.l. heeft Z. M. de voorbereiding tot het H. Avondmaal, onder het gehoor van den wel-eerw. heer D°. *Timmers Verhoeven* en des namiddags de dankzegging, onder het gehoor van D°. *Ruienschild*, in de kloosterkerk bijgewoond."

— Z. M. heeft den heer *G. Vos*, lid van het collegie der gedeputeerde staten der provincie Drenthe, voorloopig belast met de waarneming der betrekking van gouverneur der provincie Drenthe, voor zoo lang zulks ten gevolge der benoeming van Mr. *van Ewyck* tot gouverneur van Noord-Holland, noodzakelijk zal zijn.

— Door Z. M. zijn dezer dagen benoemd:

Voor de stad Venlo: tot schepen en lid van den gemeenteraad, *J. J. Joiril*, en tot leden van de gemeenteraad, *D. J. Mulder*, *M. H. van Meyel*, *G. W. Rozenkrans*, *E. Schmatzen* en *K. Poell*;

Voor de stad Roermonde: tot schepen en lid van den gemeenteraad, *J. J. van den Renne*, en tot leden van den gemeenteraad, *F. Nijs*, *J. Claessens*, *H. H. Gerards* en *A. Cors*;

Voor de stad Weert: tot schepen en lid van den gemeenteraad, *L. Bloemaerts*, en tot leden van den gemeenteraad, *A. Kuipers*, *J. C. Roonen*, *M. Schaeken* en *A. J. van den Eynden*.

Voor de stad Sittart: tot leden van den gemeenteraad: *G. Timmers*, *M. Rutten*, *L. Willems*, *F. van Anholt* en *L. Flescheur*;

— Bij koninklijk besluit is dezer dagen bepaald, dat aan de officieren van alle rangen en van alle wapenen bij de landmagt, die van de administratie en van gezondheid, daaronder begrepen, de aanbieding zal worden gedaan, om, met behoud van een gedeelte van het traktement, aan hunnen rang verbonden, in het genot te worden gesteld van een onbepaald verlof, hetzij binnen, hetzij buiten 's lands; terwijl bovendien, aan de zoodanige hunner, die, volgens de bestaande reglementen, aanspraak hebben op fourrages, het voortdurend genot van één ration, wordt toegekend, ten einde hun in de gelegenheid te stellen, steeds een dienstpaard aan te houden. Voorts wordt bepaald, dat de officieren, die het verlangen, ten einde daarvan gebruik te kunnen maken, onder goedkeuring van den Prins-Veldmaarschalk, de vooraf ande toestemming van den directeur-generaal van oorlog zullen moeten hebben verkregen, en waarbij met opzigt tot de officieren van gezondheid wel bepaaldelijk in acht zal moeten worden genomen, dat zoodanige toestemming niet verleend worde, dan voor zoo verre zulks met de behoefte van de geneeskundige dienst bij het leger in overeenstemming kan worden gebragt. Allen nogtans, die in het genot van het onbepaald verlof gesteld worden, zullen steeds moeten zorgen, dat de plaats van hun verblijf, bij het departement van oorlog bekend zij, ten einde bij voorkomende gelegenheid, tot de actieve dienst te kunnen worden opgeroepen. De aldus met verlof vertrekkende officieren worden ter beschikking gesteld van den Prins-Veldmaarschalk, die hun bij voorkomende vacaturen of anderzins, wanneer het belang van de dienst zulks mogt vorderen, door den directeur-generaal van oorlog weder tot de actieve dienst zal doen oproepen, zulks naar gelang van hunne ancienniteit, in welken einde bij het departement van oorlog wapens-gewijze, ranglijsten, naar die ancienniteit zullen worden aangelegd, om bij het ontstaan eener vacature steeds de oudste officier van den rang en van het wapen, immers in zoo verre hij zulks zal verlangen, tot de activiteit geroepen kunnen worden. Deze onvermindert wordt aan de meergenoemde officieren, en vooral aan hen, die hunne keuze op een buitenlandsch verlof mogten vestigen, bij deze toegezegd, dat zij (buitengewone omstandigheden uitgezonderd), op het voortdurend genot van het onbepaald verlof, gedurende een tijdvak van ten minste twee jaren, zullen kunnen rekenen.

— Heden ten 2 uren is eene zitting van de tweede kamer der Staten-Generaal bepaald.

— De *Avondbode* vermeldt dat de minister van Staat, den heer *A. van Gennep*, het *interim* van het departement van financien voor de eerste zes maanden van dit jaar heeft aanvaard. Hieruit blijkt de ongegrondheid van het gerucht door een ander onzer bladen vermeld van de aanstaande definitieve benoeming eens ministers van financien.

— Bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit, is de begrooting van uitgaven en ontvangsten, van het hertogdom Luxemburg voor 1840 vastgesteld.

— Men vernoemt, dat door Z. M. tot rector der latijnsche school te Wageningen is benoemd de heer *Vermooten Weijer*, doctor in de letteren, thans woonachtig te Leiden.

— In de Middelburgsche courant leest men:

„Wij vernemen, dat onze stadgenoot, de heer *J. A. Hess*, aan wien, in 1833, een octrooi van uitvinding is verleend geworden, aan Z. M. den Koning een achromatischen lijker heeft aangeboden, die door hem op eene doelmatige wijze vereenvoudigd is geworden. Wij meenen tevens onderrigt te zijn, dat gemelde heer voornemens is eene gezigt- en oogkundige verhandeling in het licht te geven, waarin hij breedvoerig zal mededeelen, op welke gezigkundige *wet* en *orde* deze vereenvoudiging steunt.

— Sedert den aanvang van dit jaar worden in het entrepotdok te Amsterdam zeeschepen van het grootste charter gelost. Dezelve liggen gemeerd aan de kaaijen, als het ware onder het bereik van het windas der pakhuizen, die bestemd zijn om derzelver ladingen te ontvangen. Het eerste schip, dat aldus in het entrepotdok gelost werd, was het Oostindisch schip *Claudius Civilis*, kapitein *W. Groen*, van ruim 400 lasten.

— Uit Nijmegen schrijft men van den 10den, dat er toen reeds drijfijs in de Waal was. De gierbrug is Donderdag middag uit het veer en in de haven gebragt. Het veer werd sedert door ponten en schuiten onderhouden. Ook in de Maas was reeds veel ijs. Het water in de Waal bleef sterk vallende.

Voor Dordrecht heeft zich Vrijdag voor het eerst ijs in de rivier vertoond; de Noord is dien morgen zelfs door drijfijs digt geloopen. De stoomboot naar Rotterdam is dien dag voor het laatst nog heen en weder gevaren.

De Lek was den 11den dezer vallende; de rivier was half met ijs overdekt.

— Uit Keulen schrijft men van den 10den Januarij: Door de ingevallen vorst is de Nahe bij Koblentz reeds toegevroren; in de Main en de Lahn drijft veel ijs. De stoombooten konden die rivieren niet meer bevaren. De Moezel is nog van ijs vrij. Hooger op in Duitschland is eene buitengewoon strenge koude ingevallen.

— Uit St. Petersburg schrijft men van den 31 December, dat, ten gevolge van de zeer strenge koude, welke aldaar gedurende de laatste tien dagen geheerscht had, 35 personen plotseling dood gebleven zijn; zijnde 29 in hunne huizen dood gevonden, en zes op straat.

De Parijsche correspondentie van eergisteren, heeft ook heden weder ontbroken; de post was gisteren ten drie ure te Brussel nog niet aangekomen. — De tijdingen uit België van gisteren houden niets meldenswaardig.

De Londensche berigten van ll. Zaturdag melden, dat H. M. van Windsor te Londen aangekomen is, en niet dan na Haar Doorluchtig huwelijk derwaarts wederkeeren zal.

— De *Courier* bevestigt, dat de zending van den heer *Brunow* slechts strekt, om tijd te winnen, en Rusland gevat blijft, om van alle voorkomende verdeeldheden en omstandigheden nopens het Oosten partij te trekken. De voorstellen van den heer *Brunow* zouden met der daad niet aannemelijk zijn, vooral niet voor Engeland.

— De Turksche kwestie staat minder gunstig dan ooit. Volgens berigten uit Bombay, van den 23sten November, waren alle Engelschen uit Macao uitgedreven. Men meende alleen door tentoonspreiding van magt, de Chinezen tot rede te kunnen brengen.

— In Ierland heeft zich den 21 december, te Farrandayle, bij Kanturk, een hoog gelegen moeras, groot 300 acres, verplaatst. Dastof bewoog zich in eene digte massa, op sommige plaatsen tien voeten hoog, en golvende als de zee, naar mate dezelve beletselen ontmoette, gaapde over landerijen, en sleepende huizen en boomen met zich, tot dat dezelve eindelijk vier mijlen verder tot staan gekomen is, en na 1200 acres weiland ter hoogte van 10 voeten bedekt. Gelukkig heeft niemand hierbij het leven verloren. De beweging was in het midden van het moeras begonnen.

— Vrijdag ll. waren te Londen genoteerd de 3 pCt. gecons. 91; Ned. 2½ pCt. 51⅞; ditto 5 pCt. 100; Portugal 36; 3 pCt. 24⅝; Spanje, Arduinen 26; Uitgest. 14¼; Mexike 29⅞.

Bij het onderzoek van de voordragt, houdende verder invoering eener belasting op runderen, paarden en schapen, ten behoeve van het fonds van den landbouw, hebben zich onderscheiden leden verklaard tegen het denkbeeld, om het bestaande fonds, door eene hoofdzakelijke herneuwing der vroegere wettelijke bepalingen, te herstellen. Men was bevreesd door de misbruiken, voor ongelijke repartitie der zoogenaamde schadevergoedingen, en daarom tegen het herstellen van een middel, dat, zoo men vernam, uitsluitend den landbouw, en dus maatschappelijk volgens dezelven, waarvan bij andere takken van volksbestaan geen voorbeeld is, het niet onbillijk was, dat de eigenaar van vee een fonds zal moeten verzamelen, waardoor instituten voor den landbouw in het geheel van geen nut, worden bekostigd. Sommigen meenden dat een fonds door de provincien zelve moest opgerigt, en naar derzelver behoeften opgetogen worden. Daardoor zou de onvermijdelijke ondeugd der centralisatie worden verminderd.

Men verlangde de oplossing der bedenking, of er noch vele andere dan de voorgestelde bestemming van gelden tot dit fonds behorende, is gegeven.

Men berekende, dat er nog een fonds van ½ millioen in een batig saldo over 1837, aanwezig was, en betwijfelde alzoo de dringende noodzakelijkheid van den maatregel.

Enige leden waren voor de instandhouding van het fonds, hetwelk de ondersteuning volgens deze voordragt, zeer zoude behoeven. Men begreep zelfs de schadevergoeding van ƒ 15, hier voor een ruim bepaald, veel te laag geacht, en geloofde dat zij zal moeten gestaafd worden tot de somma, welke het beest na den dood nog hebben kan.

Men wenscht bij art. 7 de bepaling te zien opgenomen, dat de toestand der kas en het gebruik der gelden jaarlijks aan de Staat. Gen. zullen worden medegedeeld.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Den 18den der vorige maand vierde de *Nestor* der duitsche dichteren Tieck, zijn 88ste geboortedag, en dat bij het volle genot van gezondheid en zijner geestvermogens. — Met het begin van dit jaar heeft een der oudste letterkundige tijdschriften van Duitschland, *der Frymuthige*, hetwelk vroeger onder de leiding van Merkel en Kotzebue, een der meest gezochte organen van de duitsche litteratuur was, opgehouden te verschijnen. Gebrek aan deelneming schijnt de reden te zijn. — Het comité der Leipziger boekhandelaars en drukkers, heeft een programma uitgegeven van de feesten die in dit jaar, ter gedachtenis van de uitvinding der boekdrukkunst, in deze hoofdzetelplaats van den duitschen boekhandel zullen plaats hebben. — De vermaarde componist Meyerbeer, die zich tegenwoordig te *Baden* ophoudt, heeft eene groote cantate vervaardigd, om te *Londen* uitgevoerd te worden bij gelegenheid van het huwelijk van koningin Victoria. De partitie is twaalf folio-bladen klein geschreven geschrift groot.

Engeland. — Op den 24sten ll. overleed te *Brighton* de heer D. Gilbert, voormalig president van de koninklijke Maatschappij van Wetenschappen en schrijver van verscheidene belangrijke werken.

Frankrijk. — Tot directeur der fransche Akademie voor dit jaar is gekozen de heer Dupin, en tot kanselier de heer Jay. — De Akademie van Opschriften en Fraaije Letteren heeft bij de vernieuwing van haar bureau, den heer Raoul Rochette, dit jaar tot president gekozen; de Akademie van zede- en staatkundige Opschriften den heer Rossi tot president, en Cousin tot vice-president. — Door den dood van den aartsbisschop van *Parijs*, den heer de Quelen, is thans eene tweede plaats in de fransche Akademie opengekomen. De heer de Quelen bezette in dit geleerd ligchaam, de eerste fauteuil, welke achtel volgens heeft behoord aan den bisschop van *Grasse*, Godeau, in 1672 overleden; dan Fechier, bisschop van *Nimes* in 1710 overleden; Nesmond, aartsbisschop van *Toulouse*, overleden in 1728; de minister Amelot, overleden in 1749; den maarschalk de Belle Isle, overleden in 1761, den abt Trublet, overleden in 1790; St.-Lambert overleden in 1803; den hertog *van Bassano*, Maret, gebannen in 1813, den bisschop van *Alais*, de Bausset, overleden in 1824, en eindelijk aan den heer de Quelen, overleden den 31sten December ll. — Gedurende het jaar 1839 zijn op de 17 schouwburgen van *Parijs* 295 stukken opgevoerd. De opera heeft er vijf gegeven; het *Théatre Français* 9; het *Théatre Italien* 2; de schouwburg *de la Renaissance* 23; de *Vaudeville* 24; het *Gymnase* 18; de *Variété* 21; het *Palais royal* 24; *la Gaité* 18; de *Porte-St.-Martin* 11; *l'Ambigue* 22; het *Cirque-Olympique* 6; de *Porte-St.-Antoine* 4; de *Folies Dramatiques* 18; het *Panthéon* 23, en het *Théatre-Comte* 7. De meest gezochte schrijvers zijn Scribe, Desvergers, Lafrench, de Theaulon, P. Duport, die ieder acht à negen stukken in het vers hebben geschreven.

Nederlanden. — Tot vervulling der vacature, veroorzaakt door het overlijden van den hoogleeraar van Heusden, te *Utrecht*, is benoemd de heer Karsten, tot dus verre rector der Latijnsche school te *Amersfoort*; alsmede tot gewoon hoogleeraar mr. J. Ackersdijk, tot dus verre buitengewoon professor. — Dezer dagen is bekend gemaakt het plan eener zeer uitgebreide, oorspronkelijke vaderlandsche onderneming, bestaande in eene *Nederlandsche Geschied- en Letterkundige Bibliotheek*, verrijkt met platen en afbeeldingen. Daarin zullen worden opgenomen tafereelen uit de Vaderlandsche Geschiedenis van alle tijden, bepaaldelijk uit die van latere tijden; schoonheden uit het leven der voornaamste Nederlandsche mannen en vrouwen; beschrijving der veldslagen en overwinningen van Nederlandsche steden en plaatsen; Nederlandsche zeedaden ter zee, plaatsbeschrijving van de steden, dorpen enz.; levensschetsen der vaderlandsche kunstenaars en Nederlandsche kerkgeschiedenis; eene gallerij van uitmuntende Nederlandsche mannen en vrouwen, waarop het vaderland trots mag dragen; bloemlezing uit de Vaderlandsche letterkunde uit vroegere en latere tijden. Uit deze korte opgave blijkt reeds genoegzaam, dat het hier een werk van grooten omvang betreft, hetwelk voor de Vaderlandsche Geschiedenis en Letteren van groot gewigt zijn zal, indien het aan de verwachting beantwoordt. Verscheiden vaderlandsche geleerden zullen tot deze onderneming medewerken; welke voor het overige reeds dadelijk ondersteund geworden is door de inteekening op het werk, van al de Vorsten en Vorstinnen van het Koninklijk Huis.

BOEKBESCHOUWING.

REIS in de VEREENIGDE STATEN en CANADA, in 1837, door L. de Witte, Dr. Med. — Uit het Hoogduitsch. Zaltbommel, Jon. Noman en Zoon, 1839.

De Reisbeschrijving die wij hier aankondigen, hebben wij met veel genoegen gelezen; zij levert vele blijken op van

vers opmerkzamen geest, en meermalen vindt men er heerlijke plaatsbeschrijvingen in opgenomen. Jammer dat de schrijver zoo snel gereisd heeft dat hij slechts op enkele plaatsen eenigen tijd verwijld heeft, en dus voornamelijk slechts algemeene bijzonderheden van het gewest of de plaats die hij bezocht, en die hen van andere gewesten of plaatsen onderscheidde kon opteekenen. Zeldzamer toch heeft men de mededeeling van meer dan plaatselijke physionomie-teekenende bijzonderheden, zoodat men niet altijd even voldaan is, met hetgeen medegedeeld wordt. Welligt is hiervan oorzaak, dat de schrijver eerst eenige maanden na zijne tehuiskomst zijne gehoudene aanteekeningen heeft verzameld en geraadpleegd, en daaruit zijn geheel zamengesteld. De plaatsbeschrijvingen schijnen doorgaans geloof te verdienen, door de juistheid en schier koelzinnigheid waarmede zij medegedeeld worden, zoodat zij niet voorkomen als geschreven te zijn onder den plaatselijken indruk zelven; dit neemt echter niets weg van het lezenswaardige en onderhoudend leerzame van dit boek, hetwelk ook meer schijnt geschreven te zijn, om ten gids voor andere reizigers in de Vereenigde Staten te strekken, dan tot mededeeling van dikwerf met hoog gevoel ter neder geschrevene, maar daardoor ook meerendeels overdrevene bevonden wordende aandoeningen, bij het gezigt van de natuurtooneelen der nieuwe wereld. De berigten omtrent gestichten en inrigtingen van veelerlei aard, de beschrijving der suiker-plantaadjen, die van de katoenteelt, de vaart op den Mississipi, de beschouwing van den Niagara-val, en dergelijke, hebben ons een gunstig denkbeeld van den opmerkzamen geest des schrijvers gegeven. Wij derven dus deze reis met gerustheid aan het nederlandsch publiek ter lezing aanbevelen. Ten proeve van stijl en inhoud deelen wij het volgende mede, te vinden op 1ste deel, bl. 233.

» Groot is de bloeipracht der lente in deze streken. Bewonderenswaardig zijn in haren bloei de beide soorten van sneeuwdropboomen (*stalesia tetraptera* en *diptera snowdropige*), die met hunnen menigvuldigen neerhangenden witten bloesem eene hoogst bevulligde beschouwing aanbieden. Zij worden meest in gansche groepen aan moerassen en kleine wateren gevonden en vormen als ware het groen-witte grotten, die den donkeren vloed overschaduwen. De stammen zijn zelden zeer hoog en zij groeijen eer als struiken op, maar de indruk wordt daardoor nog des te aangenamer. Een struik, die in zijnen bloei nog meer bijzonder is, heeft den naam van franjeboom (*chionanthus, virginica, fringetree*) verkregen. De bloemen staan op eene langwerpige ronde en hebben zeer lange bloembladen, zoodat zij er als draden uitzien, weshalve men ook dezen boom dikwijls met den naam van *old men's beard* (grijsaard baard) bestempelt. Tot de pracht der Zuidelijke en gedeeltelijk ook der Noordelijke Flora behooren de verscheidene soorten van *azaleen*, die zich door rijkdom van bloemen en schitterende kleuren onderscheiden. De *azalea mediflora* vormt als ware het eenen hoop rozen-roode bloesems, welke de takken geheel bedekken; immers komen de bladen eerst later uit. Het geheel met schoone bloemen voorziene struiken en boomen is voor het overige zoo groot, dat ik, om het geduld van den lezer niet te vermoeijen, mij van derzelver optelling moet onthouden. Ook in andere deelen des lands werd ik daardoor nog dikwijls in verbazing gebragt en ik beschouw de vele, bij uitstek fraai bloeijende boomen, als eene der voornaame eigenheden van de Amerikaansche Flora.

ALLERLEI.

Tijdwinst.

Sommigen menschen zoeken gedurig *tijdverdrijf* en meen zou daarom moeten besluiten, dat zij tijd te veel hebben.

Anderen zijn gewoon gedurig te zeggen: *ik zou dit of dat wel doen, maar ik heb geen tijd.*

Wie van beiden het meest te beklagen zijn, valt ieder gemakkelijk in het oog. Wij zouden ons schamen voor ons-zelven den eerstgenoemden middelen op te noemen, om den kostbaren tijd te verdrijven, maar hebben voor de laatsten eene vriendelijke verwijking, die wij niet ontkennen bij het begin van een jaar.

Groot namelijk is het verschil of iemand op den duur is morgens *ses* uur, of om *acht* uur opstaat. In *zeventig* jaren bedraagt dit *tegen en twintig duizend en twee honderd uren*: of *drie* jaren, *honderd een en twintig dagen en zestien* uren. Brengt men dit terug tot *zien* jaren, dan is het *acht* uren elken dag.

Ik zou gaarne besluiten het opstaan om *zes* uur of om *acht* uur gedurende een tijdvak van *twintig* jaren is dan, met betrekking tot den tijd voor onze bezigheden eben zoo goed als of men *tien* jaren langer leefde.

Heden overleed ons geliefd Dochtertje MARGARETHA ELISABETH, in welks bezit wij ons slechts twee en een half jaar mogen verheugen.

A. A. VAN HEUSDEN,
M. E. VAN HEUSDEN,
— Geb. Beckman.

Breda, 7 Januarij 1840.

Eenige Kennisgeving.

CONCERT.

Op Vrijdag den 17. Januarij 1840, des avonds ten zeven uren, in de Zaal van den Schouwburg, te geven door

Mme. FINK-LOHR,

Eerste Zangeres der Koninklijke Italiaansche Schouwburgen te Parijs, Londen, Milaan enz., en Honorair Lid van onderscheidene Muzijk-Genootschappen,

op welk Concert zij ook de HARP zal bespeelen, en de Heer BALDENECKER, *Pianist* en de Heer BELMONTE, *Buszanger*, zich zullen laten hooren.

PROGRAMMA.

EERSTE DEEL.

1.) Ouverture.
2.) Duet van Rossini, gezongen door den Hr. Belmonte en Mme. Fink-Lohr.
3.) Fantaisie over Thema's van *W. Thell*, voor Piano van *Dollar*, uitgevoerd door den Hr. Baldenecker.
4.) Groote Aria van *Bellini*, gezongen door Mme. Fink-Lohr.
5.) La Fedata, chant de Mr. , gezongen door den Hr. Belmonte.
6.) Groote Variatiën voor de Harp, van *Zabarre*, uitgevoerd door Mm. Fink-Lohr.

TWEEDE DEEL.

1.) Ouverture.
2.) Assis au pied d'un salice, van de Opera Otheno, van *Rossini*, voor Harp en Zang, uitgevoerd door Mme. Fink-Lohr.
3.) Le Moine, groote scène van *Meijerbeer*, gezongen door de Hr. Belmonte.
4.) Groote Variatiën van *Thalberg*, uitgevoerd door de Hr. Baldenecker.
5.) La Fiancée du Brigand, Ballade van Mme. *Malibran*, gezongen door Mme. Fink-Lohr.

De Entrée voor Heeren en Dames is *f* 0,99.

*** J. B. WALLACH, *DENTISTE* van de Residentie *'s Gravenhage*, is alhier gearriveerd. Hij is tevens, te spreken of te ontbieden, om over de gebreken van MOND en TANDEN geraadpleegd te worden. Hij beveelt zich inzonderheid aan, bij degenen, die verlangen KUNSTTANDEN ingezet te hebben; welke hij verzekert, dat even voldoende zijn als de natuurlijken. Hij trekt ook KIEZEN of TANDEN, op eene bijzondere en behendige wijze, al ware het dat de kroonen er van weg zijn; zuivert voorts TANDEN en maakt dezelve voor wit, plombeert ook holle KIEZEN, en verrigt verder al wat tot dit vak behoort.

Is gelogeerd op den Haagdijk, Wijk C, N°. 146, bij A. WALLACH, en zal eenige dagen verbeven.

Bij afwesigheid zijn adressen te bekomen bij den Heer JULIANUS, Kapper en Parfumeur in de Veemarktstraat.

*** On peut Souscrire chez BROESE & COMP., aux ouvrages suivants pour l'année 1840:

OUVRAGES PERIODIQUES.

REVUE UNIVERSELLE, Bibliothèque de l'homme du monde et de l'homme politique au 19e siècle: 4me année. . . . *f* 24,00.

REVUE BRITTANNIQUE, ou choix d'Articles traduits des meilleurs écrits périodiques de la Grande-Bretagne, sur la littérature, le commerce, l'économie politique. Il paraît douze cahiers par an, formant deux beaux volumes in-8°, l'année. . . . 9,50.

REVUE DE PARIS. La Revue de Paris parait tous les mois en un vol. in-8°. augmentée des principaux articles de la Revue des deux Mondes. l'année. . . . 8,50.

REVUE DES REVUES, ou choix des articles les plus intéressants et plus remarquables, publiés dans les revues et journaux périodiques, l'année. . . . 12,00.

REVUE DES DEUX MONDES. (Edition de Bruxelles.) Il parait tous les mois 2 liv. de 8 feuilles in-8°, qui forment tous les trois mois un vol. de 700 à 800 pages. l'année . . . 12,00.

JOURNAL DES DEMOISELLES, réimpression de l'édition française et augmenté des meilleurs articles du journal des mêmes personnes, paraissant du 20 au 25 de chaque mois, avec lithographies, gravures, musique, broderies, tapisserie, dessins, patrons, modes, et modèles d'ouvrages de femmes, l'année. . . . 3,60.

PETIT COURIER DES ENFANTS. l'année. . . . 1,00.

MUSEE DES FAMILLES, lecture du soir, l'année. . . . 3,00.

MAGASIN PITTORESQUE, ed. de Paris, l'année. . . . 3,20.

MAGASIN D'EDUCATION, ed. de Paris, l'année. . . . 2,50.

RAOUX, Journal de pianistes, l'année. . . . 1,00.

L'ENCYCLOGRAPHIE DES SCIENCES MEDICALES, Réimpression Générale des ouvrages périodiques sur ces sciences, publiées en France, en Allemagne, en Angleterre, en Italie, ect. Chaque cahier . . . 2,00.

Annales de Médecine Belge et étrangère, l'année. . . . 10,00.

JOURNAL POPULAIRE DE CHANT, avec accompagnement de Piano, l'année. . . . 4,00.